

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen, Enheten för
skatteadministration, skatteavtal och tull-
frågor

Remissyttrande över departementspromemorian Säkrare samordningsnummer och bättre förutsättningar för korrekta uppgifter i folkbokföringen

(Fi2020/00131/S3)

Svea hovrätt har beretts tillfälle att inkomma med synpunkter på departementspromemorian *Säkrare samordningsnummer och bättre förutsättningar för korrekta uppgifter i folkbokföringen*. Hovrätten har, utifrån de utgångspunkter som hovrätten har att beakta, följande synpunkter att framföra.

Den föreslagna underrättelseskyldigheten i 32 c § i folkbokföringslagen (1991:481)

Ett införande av den föreslagna bestämmelsen 32 c § innebär att domstolarna åläggs en underrättelseskyldighet till Skatteverket om uppgifter som berör enskilda. Underrättelserna kan i förlängningen leda till ingripande åtgärder mot den enskilde i form av vitesföreläggande eller lagföring. Hur detta kan påverka domstolsaktörernas uppfattning av domstolarna analyseras inte i promemorian.

Domstolarna utövar sin verksamhet genom enskilda domare vars roll bör vara begränsad till att handlägga och avgöra de mål som han eller hon har framför sig. Vid situationer då misstankar om t.ex. mened eller förfalskad bevisning uppkommer är det i normalfallet någon av parterna, i brottmål åklagaren, som agerar för att få till stånd en utredning. Domarens roll i dessa fall är begränsad till att värdera bevisningen inom ramen för de frågor som aktualiseras i målet. Genom denna hållning upprätthålls domarens och domstolarnas neutralitet i förhållande till parterna.

Frågan om lämpligheten i att domstolar lämnar underrättelser om enskilda till andra myndigheter har uppmärksammats i sekretesslagstiftningen. I förarbetena till bl.a. 14 kap. 2 § sekretesslagen (1980:100) som nu delvis är ersatt med 10 kap. 24 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), konstateras att det är av stor betydelse för tilliten till rättsväsendet att domstolarna visar återhållsamhet med att lämna uppgifter om brott som framkommit i den rättskipande verksamheten (prop. 1983/84:142 s. 39). Justitieombudsmannen har i ett antal ärenden, med hänvisning till bl.a. detta förarbetsuttalande, riktat kritik mot domstolar och domare som anmält eller på annat sätt vidareförmedlat misstänkta brott till åklagare eller polis (JO 1990/91 s. 29, JO 2003/04 s. 33 och JO 2017/18 s. 66).

Om domaren/domstolen lämnar underrättelser till Skatteverket om misstänkta felaktigheter i folkbokföringen angående parter eller vittnen kan detta i vissa fall uppfattas som att domaren/domstolen agerar osakligt och till deras nackdel. Det är av stor betydelse att domstolarna och de enskilda domarna både är och upplevs opartiska. Domstolarna kommer visserligen att gynnas av mer tillförlitliga uppgifter i folkbokföringen och det kan därför vara rimligt att domstolarna medverkar i att lämna underrättelser. Eftersom frågan om hur lagförslaget kommer att inverka på uppfattningen av domarnas/domstolarnas opartiskhet inte analyseras i beredningsunderlaget anser hovrätten emellertid att underlaget inte uppfyller beredningskravet i regeringsformen och avstyrker därför lagförslaget i denna del.

Lagförslaget kommer därtill att medföra ytterligare arbetsmoment. Hovrätten är redan underfinansierade och kan inte åta sig någon ny uppgift utan att det går ut över den dömande verksamheten.

Svea hovrätt har inte några synpunkter att lämna i övriga delar som tas upp i promemorian.

I handläggningen av detta ärende har deltagit hovrättspresidenten Anders Perklev, hovrättsrådet Camilla Larsson och tf. hovrättsassessorn Christian Nilsson, föredragande.

Anders Perklev

Christian Nilsson